

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al desenvollop de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los suscriptors del interior reben las obras del
: : : : : folletí encuadradas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2^a (Bussó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
Los números atrassats son al mateix
: : : : : preu y sense folletí : : : : :

CATALUNYA PINTORESCA

ALT LLOBREGAT. — Cascata de la Farga Vella

Teatro Catalá

LO SECRET DE LA CREU

Comedia en tres actes, en vers, original de D. Francisco Comerma Bachs. Estrenada lo 29 del pasat en l'Academia de Sant Lluís, á Horta.

Interessantíssim es l'assumpto d'aquesta obra y está portat á la escena ab un acert que denota la disposició que pera l'art dramátich posseheix son autor, que ja ho es de moltes altres, també molt aplaudidas.

Está salvat perfectament l'inconvenient de sostenir l'atenció del públich ab una obra de tres actes, en quin desemenyo no hi intervé cap dama.

La interpretació que donaren los joves aficionats á sos respectius papers, siguié mereixedor dels aplausos ab que sentiren suvint premiar son treball.

FORA COMEDIAS

Comedia en un acte, en vers, del mateix autor y estrenada en igual dia y local que l'anterior.

Agradá á la concurrencia, fentli passar un rato entretingut. Lo desemenyo siguié bo igualment y l'autor, com en l'anterior, demanat á la escena.

LA LLETERA DEL CARRER DE CASA

Sainete en un acte, en prosa, original de D. Salvador Sarrado. Estrenat la nit del 6 del corrent en la Societat «Niu Guerrer».

Es un animat quadro de vehinat en que's desenvollop algunas escenas, ben apundadas del natural, devant de la taula d'una lletera. Lo més digne d'aplaudir en aquesta obreta es l'extraordinari mohiment de sos numerosos personatjes y alguns xistes molt ben trovats.

Lo desemenyo molt discret y salvant del millor modo possible los defectes propis del estreno d'una obra de tal naturalesa y en escenari de reduhidas proporcions.

J. X.

El golg de vlure

No li faltan diners. Donchs, no li faltan
 pel seu gust refinat,
 ni menjars exquisits, ni donas guapas,
 ni *trajes*, ni caballs.

Tot ho ha probat. Es troba jove encare
 y la gran capital,
 ab tot lo seu soroll, el fastigueja
 y l'ensopeix en gran.

Per ell s'han agotat vicis y orgias.
 No sab qué desitjar.
 Y com que en aquest mon desitja es viure,
 de viure está cansat.

No li parléu de llibres, ni de música,
 ni de cap cosa d'art.
 Ell no admira ni á Maeterlink, ni á Shakespeare,
 ni á Beetowen, ni á Frank.

Al contrari, els odia y 'ls detesta.
 Y are, quan vol gosar
 del ánima y del cos, té de recorre
 á un extrém efícas:

¡la morfina! la essencia deleytosa,
 l'atrofisme del cap,
 sols ella li retorna el goig de viure
 ab borratxera ideal;
 y aixís el seu cervell es debilita
 y al últim va logrant
 quedar-se alleugerat de consciencia
 y alleugerat de carn.

Veritat es que aquest tipo ha ignorat sempre
 qué cosa es estimar.

J. BURGAS

XVII Petit Concurs

Monument á Frederich Soler

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 197)

Avís important

Atenent á que 'l pensament principal que motivá la celebració d'aquest concurs era conseguir mourer la opinió en favor de la prompte erecció de un monument á Frederich Soler, y que aquest será ja un fet per haver patrocinat tan noble idea l'Excelentíssim Ajuntament, aquesta Redacció creu precis deixar-lo conclús pera próxima solució, estudiant la manera millor ab que deurá concedirse 'l premi que oferirem, entre los qu'hi prenguessin part.

LA REDACCIÓ.

Dolora

I

Si pensés que 'n el mon venir poguessin
 els angelets,
 abans t'hauria prés—¡tan bona 't creya!—
 per trasplantada del jardí del Cel.

II

Si pensés que poguessin els dimonis
 al mon venir,
 tant dolenta ara 't veig, que juraría
 qu'un mal vent t'ha portat del Gran Abím.

CLAUDI MAS Y JORNET.

La gallineta del pobre

—Mare, ¿quant comprarém el gall?

—Avuy, si á ton pare li donan estrenas.

—¿Qué voleu dir?

—Que si l'amo, ab la setmanada, li dona algun diner de més á més, en tindré per comprar gall, y si no, no.

Aixó respon la Quima á las duas quitxalletas que la voltan, una mosseta de deu anys y un bai-let de sis.

—¿Y 'ns menjarém una cuixa cada hu?

—Aném, ves,—diu la noya gran—¿qué 't pen-sas que 'n tenen quatre? Una cuixa se la menjará el pare, l'altre la mare, y tu 't menjarás la cresta.

—Bona nit y bona hora.

El pare arriba de la feyna. El nano se l'hi agafa á las camas enfilántseli fins que sa carona ensopega ab las ja arrugadas galdas del vingut de nou.

En Jaume es un home de vora cinquanta anys, que fa de mosso en un magatzém del carrer de Pelayo, de Barcelona, y viu ab sa muller y sos fills en un piset de 13 pessetonas del carrer de la Culebra, de Gracia. El jornal no dona per més.

—Quin burgit de gent per la Rambla de Catalunya. Sembla que 'l mon no passi penas.

—Aixó es de cada any. De penas prou n'hi ha; es que s'amagan per vergonya que 's donan de semblar pobres. ¿Qué ja has cobrat?

—Sí, té; y un duro d'anguila.

—¡Ja tindré gall! ¡Ja tindré gall! —Crida gojosa la quitxalla.

—Y be, —pregunta la muller á son marit—¿que vols que 'n compri?

—A mí que 'm fá.

—Y á mí també. Aquets bailets es tornan bojos pensant en la diada de Nadal.

—Quan més grossa es la festa, mes enguniat me trovo. *La Publicitat* de ahir diu que ja ha arribat á la Habana 'l barco que 's va emportar l'última expedició de soldats. ¡Pobre Quimet! Prou pensaré en nosaltres; prou pensém nosaltres ab ell. ¡Qui sab si en aquestas horas ja te 'l vómit ó l'han ficat á la manigua...

—¡Vaja, mare; no ploreu aixís que demá es festa!

—¡Oh! —diu la mare per tota contestació.— ¡No veuen aquets senyors que tot ho estudian, que las aigues de la mar vella han pujat ab lo refors de llágrimas que li han vessat las mares al despedirse, potser per sempre, dels fills de sas entranyas!

—¡Qué hi farás! —Diu lo marit reposantse.— Els uns couen y els altres menjan.

—¡Els pobres auriam de fer lluminaries el dia que aixó...

—¡Calla, calla! ¿Qué sabs tu? Mira; compra 'l que puguis, que qui dia passa, any empeny.

—¿Anemhi tot seguit?—Diuen los noys.

—No. L' hora millor es demà á mitj matí. Las marmanyeras per poguer fer net ho donan un xich més barato, y si 's pot estalviar mitja peseta, aquesta hi es. Anirém á la Boquería de Barcelona que allí hi ha més per triar.

* *

El temps passa, tant si la Joana balla com si no, y ja tenim á la Quima que á forsa de regatejar s' ha firat ab una gallineta de setze rals. La virám dessota del devantal, un farsellet de verdura y donant la ma al nen, camina que caminarás, passeig de Gracia amunt.

—Mare, ¿qué no menjaré gall jo?

—Sí, ¿per qué ho dius?

—Perque com que la teta ha dit que jo 'm menjaría la cresta, y aquest gall que porteu no 'n té...

L' ignocencia de la criatura va fer enriallar á la mare. Aquets sers estimadíssims que 'ns subjeetan á la humanitat per las arrels que plantém ab nostra propia vida, tenen la forsa necessaria pera consolarnos, cada cop que la aflicció travessa 'l nostre cor, ó be, fentnos passejar per el cel dels ases, ens enlayran la fantasía ab cosas per ells profitosas, tant més impossibles de agafar, quant més gran es lo desitj de ferlos, lo que se 'n diu, felissos. La Quima devallaba son camí ple 'l pensament d' imatges falagueras. Si en Quimet, en lloch d' esser á Cuba, fadrí lampista com era, y bon minyó per torna, sigués com abans el suport de la familia, ¡quin Nadal més bonich! El pare no aniria tan escarrassat, la noya podria apendrer de lletra, estalviantse d' ajudar á sa mare á las cosas de la casa y al trevall de fer mitjas y samarretas á la máquina, pagadas á tres rals la dotzena, y... ¡quí sab! potser el menut arribaría á esser metje, ó d' aquestos de la Audiencia, ó apotecari, y ja velleja, velleja, esperaria la mort tranquila, en la seguretat de que sos estimats fills, ¡pobra dona! no patirían may, may, may...

Aixís pensaba la Quima al arribar al indret del carrer de Córcega, quant de sopte se sent al seu darrera una veu que li diu:

—Mestressa, ¿qué trae V. aquí?

—Miris, una gallineta.

—¿Trae V. el talón de pago?

—¡Oh! No sé pas lo que vol dir.

—Que si ha pagado V. el derecho de consumo.

—No hi pagat res, jo.—Contestá la Quima tota sobressaltada.

—Pues esa ave se decomisa.

—¡Ay pobra de mí! Després de las suadas que 'ns costa. Es coneix que ni vosté es pobre ni te fills.

—Mire; vaya en seguida al fielato que está aquí á la esquina de la calle de Provenza, que le hagan un talón; pagará 15 céntimos, y pase. Pero muy de prisa, que el cabo anda por aquí, y si la sorprende ya no tendrá más remedio que quitársela.

—Pero, senyor burot, si tots els que duya 'ls hi gastat á la plassa y ara no 'n tinch cap més.

—¿Qué es eso?

Aqueixa pregunta va gelar d' espant al guarda y á la dona.

Era la veu del cabo que desde 'l fons d' una escala espiaba als seus subordinats, y á temps intervingué en la conversa.

—Pues... esa mujer que quiere pasar una gallina.

—Pues se le quita, y en paz.

—A poch á poch en pau. A mi 'm costa 'ls quartos.

D' una rubolada 'l cabo arreballa de las mans de la Quima la gallineta que porta.

—¡No hus deixeu pendre 'l gall! — Crida plo-rant la criatura, agafada de las faldillas de sa mare.

La gent, que casualment passaba pel passeig, aná fent rotllo á la Quima, y era una gloria sentir las finesas de paraula que 'uns als altres es tiravan. De crits de ¡pocas penas! ¡bandarras! ¡morts de fam! ¡ho preneu per menjarso! ¡escanya pobres! no 'n vulguin més. Casi bé hi anava á haber *farangollu*, y comprenentho aixís el cabo y tement no l' hi arribés algún mastegot, empengué la retirada cap á la colecta, no sense que abans de ferho digués secament:

—Señores, cumplo con mi deber. La mercancía que al llegar á este punto no ha sido declarada, se decomisa. Puede luego el interesado ir al negociado á recogerla, y pagando una multa equivalente al valor de la pieza, se la devuelve. Si no se hace así, es de justicia que... se coma... en algún asilo de beneficencia.

Un coro de xiulets acompanyá las últimas paraulas del cabo de burots.

—Pero — cridava la Quima, espurnejantli 'ls ulls—¿cóm puch tornarla á comprar si 'ls pobres tot just tenim quartos per acabar de pasar la setmana?

* *

En Jaume havia deixat que la noya gran encengués foch, y pausadament s' encaminá cap al passeig de Gracia, á fi de toparse ab la dona y tornar junts, quan lo mohiment de gent adossada al lloch de la escena avans descrita ficsá sa

atenció. ¡Quina sorpresa fou la seva al ferse càrrech, ab un cop d' ull, que de sa sanch y de sos interessos parlavan.

—¡Malviatje Deu!!—cridá desesperat, cego de rabia, obrintse pas per entre aquella munió de gent.

Tots los presents compregueren que podia haverhi una desgracia y s' interposaren ab ademans y ab paraulas, procurant amainar la desesperació de 'n Jaume.

—¡Jaume, pel amor de Deu! — L' hi cridá la Quima abrahonántseli al coll.

—Murrís! Pillos!—continuaba cridant l' home, veyent com els guardas es ficaban á la barraca.

—¡Jaume, Jaume! Escoltam, — l' hi anava dihent la Quima.—No ho perdém tot. Pensa que tenim fills. Pensa que podrian agafarte y durte á la presó, y, ¿qué fariam allavoras, pobres de nosaltres, si are 't perdessim á tu?

En Jaume, qual estat d' exaltació li privaba d' entendre be las paraulas de la seva dona, no per aixó deixava de ferirli en lo cor y en lo cervell l' accent sublim d' eixos àngels de pau que per sort de l' humanitat son el bálsam que consola las engunias causadas per la miseria dels pobres. La Quima aprofitá eix moment de preocupació mental de son marit, per endúrselen á casa, y agafantlo pel bras y empenyentlo suauement, se 'l aná enduyent, dihentli á la vegada:

—Mira, Jaume; cada hu deu portar ab resignació la seva creu. La nostra es de las més pesantas; que hi vols fer. Potser Deu no vol que celebrem la festá; potser es un avís que la Providencia ens envía pera dirnos qu' al Quimet li ha passat una desgracia, y en vritat te dich, que poch estém ni tu ni jo per festas. Ja acontentarém als noys ab alguna cosa, y á nosaltres, un bon tip de plorar ens deixarà en disposició de

resistir ab forsa las novas penas que 'ns esperan.

Aixó anava dihent la Quima, els ulls plorosos, al arribar just á l' escaleta de casa seva.

Al soroll que feren al pujar els primers grahons, la noya, qu' estava al aguayt, sortí al replá de l' escala, y al veurer qu' eran sos pares los qui pujavan, cridá desde dalt ab extremat accent d' alegria:

—¡Mare, mare! ¿Y 'l gall?

—¿El gall? — L' hi contestá la dona ab amargura.
—¡Se l' ha menjat la justícia!

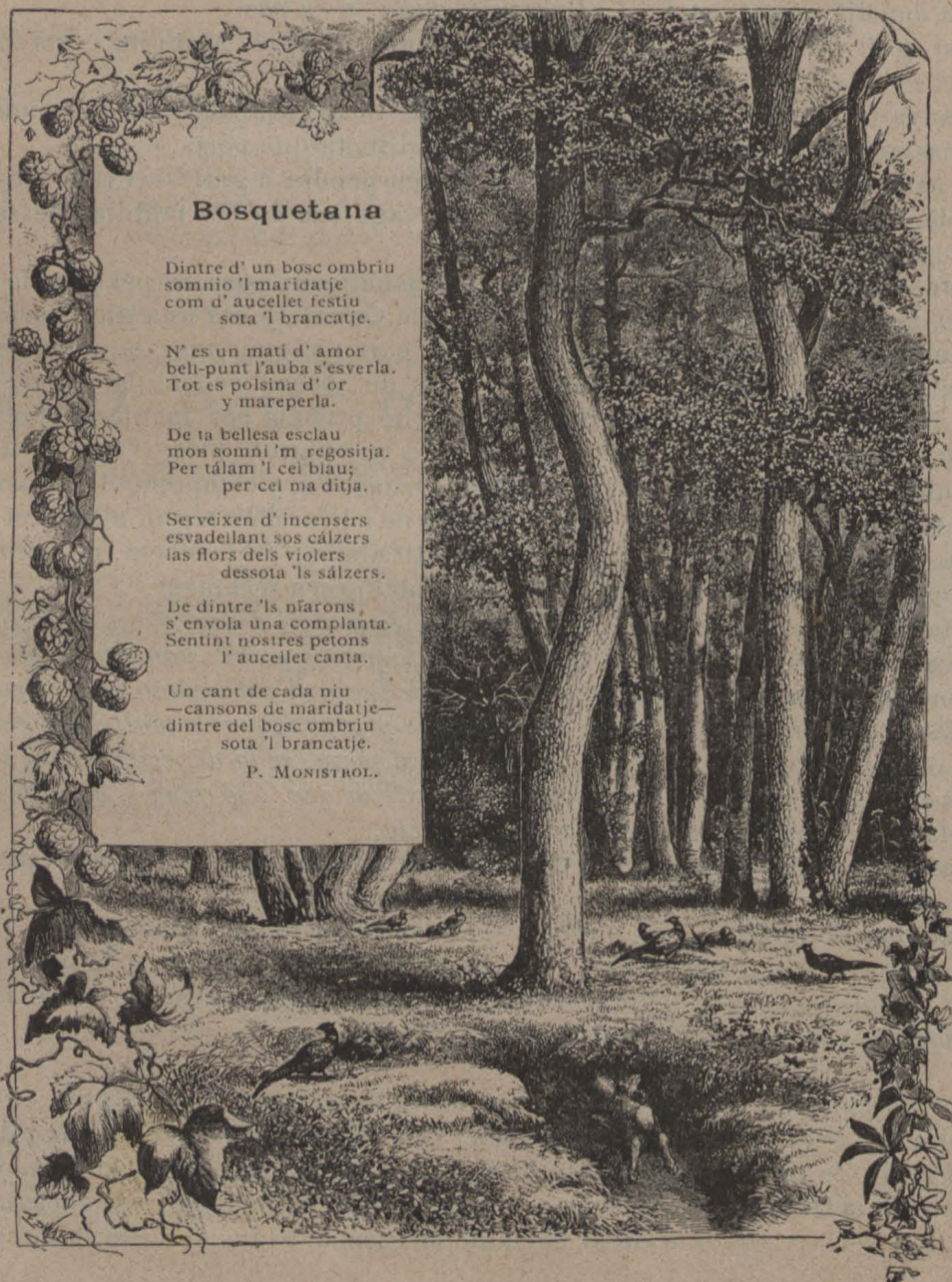
R. C. y R.

Epígramas

Al final d' una comedia que va escriure un tal Conill s' hi llegeixen aquets versos: «... l' autor no es gens presumit; si l' obra 'ls sembla poch bona y alguns deixan d' aplaudir ell mirará si te faltas y aixó per modestia ho diu.»

—Tu te 'n vas al precipici, cada dia 't veig jugar.
—Gil, jo no jugo per vici.
—Donchs porque jugas Maurici,
—Per veure si puch guanyar.

JOSEPH PONT Y ESPASA

Bosquetana

Dintre d' un bosc ombríu
somnia 'l maridatje
com d' aucelet festiu
sota 'l brancatje.

N' es un mati d' amor
beli-punt l' auba s' esverla.
Tot es polsina d' or
y mareperla.

De ta bellesa esclau
mon somni 'm regositja.
Per tálam 'l cel blau;
per cel ma ditja.

Serveixen d' incensers
esvadeiant sos càlzers
ias flors dels violers
dessota 'ls sálzers.

De dintre 'ls níarons
s' envola una complanta.
Sentint nostres petons
l' aucelet canta.

Un cant de cada niu
—cansons de maridatje—
dintre del bosc ombríu
sota 'l brancatje.

P. MONISTROL.

La bona música

Que 'ls homes tenim sebas, es ja cosa sapiguda; tots nosaltres, á mida qu' aném creixent, agafém una ó altre mania, mania que moltes vegades 'ns porta al ridícul de volguer imposar als demés alló que nosaltres creyém de bona fé. Y gracias si aquella imposició no traspasa las bonas formas y 'l respecte que mútuament nos debém los uns als altres.

Y una d'aquestas manías, la més generalisada potser, es la de la música.

No hi ha ningú, petit ó gran, pobre ó rich, bo ó malvat, que no tingui més ó menos afició á la música, ja sigui popular, sacra, dramática, *di camera*, ó més ben dit, *bona música*.

Pero, aquí del objecte del meu article: ¿qué es bona música? ó encare més clar: ¿qu' entenen per bona música?

Ja 'm sento plourer una munió d' adjectius y de dieteris poch en armonía ab lo que prescriuen los més rudimentaris elements d' urbanitat; pero encare qu' aixís sigui, obro 'l paraiguas de la resignació, y continúo.

¿En quinas condicions s' ha d' apreciar la música, per batejarla de bona ó de dolenta? ¿Per l' impresió que 'ns causa al sentir-la? ¿Per l' ajust que hi haigin imprés l' artista ó artistas encarregats de tocar-la? ¿Per lo nostre sol criteri? ¿Per l' afecte que veyém produheix als demés?

Viva Deu, que cap d' aquestas rahons son un motiu hábil porque 'ls profans en la materia — que son precisament los que més patents de sabi ó burro donan — puguin parlar de la música que volen criticar.

Y 'ls disbarats qu' entre aquets sabis crítichs se senten, no tenen pérdua.

Encara recordo que una nit, al quint pis del Liceo, ahont jo hi tinch moltas pessetas enterradas, molta música escoltada y molts més disbarats sentits á manera d' entremés, deya un *dilettanti*, que una de las millors páginas de Meyerbeer, era la sinfonía de *L'Africana*... ¡y no 'n tel!

Un altre sabi, deya que Verdi es un plagia-ri... y per probar lo que deya, cantaba un tros del *Robinson petit*, que deya habia vist ya feya anys.

Pero de totas las sortidas, la que tinch més present, es la d' un altre sabi, que deya que la música per ser bona, te d' expresar *ab tota la vivesa de colors* l' intenció del autor, y transmetir aqueixa intenció al auditori.

Y pregunto jo al autor d' aqueixa opinió ¿có-
se governará lo músich més eminent, per fer
entendrer, sempre musicalment, que pateix del
estómach, ó te la dona xerraire, ó la sogra insu-
frible, ó deu tres trimestres al amo de la casa, ó

te un ull de poll que li fa veurer las estrellas?
¿Cóm podrá, per molta que signi la seva intuició
musical, dir als oyents:

—¿Senyors, la meva musa es molt gran, pero
es encara més gran la meva desgracia per aixó,
alló ó lo de més enllá?

Moltes son las rahons que podría oposar á la
opinió d' aquest sabi, qu' es també la de molts al-
tres, pero las dimensions que pendria aquest
article m' ho impideix.

Sols diré, que 'n mon humil concepte, — y
consti que no soch músich — no hi ha més bona
música qu' aquella qu' es del agrado de major
número d' oyents, que s' ha tocat més vegadas y
que ha rendit més bons beneficis al autor ó pro-
pietari de la mateixa.

Com que segueixo ab lo paraiguas obert, no
sento la nova pedregada que cau sobre meu, per
aquesta ma opinió; no obstant, pregunto jo á
alashoras als enfurismats *dilettanti*:

¿Donchs quina es la bona música? ¿Aquella
que allá ahont se toca, hi ha sols dos dotzenas
d' oyents, y potser la meytat d' aquestos hi han
entrat d' arrós?

Encare tinch present que en un concert á que
vaig assistir, ahont sols hi tenia vara alta la bona
música, ó música *di camera*, ó música sabia, ó
com vulguin anomenarla, va comensar lo pro-
grama ab doscentas personas; s' aumentá des-
prés fins á unas trescentas; després anaren dis-
minuint á tant que anaba acabantse lo programa
y al terminar aquest, hi habia sols quinze ó vint
personas en la sala.

¡Dormian!...

ENRICH RIERA MATEU.

Servey de fora

GRACIA.—Divertida y digne d' aplauso fou la fun-
ció que la distingida societat «Tranquils Gótics» va
donar lo diumenge últim en lo teatro Moratin.

Entre las obras que figuravan al programa devém
fer menció de la bonica pessa del immortal Soler *Lo ret
de la Sila*, la que fou celebrada ab continuas riallas y
aplausos al final, que foren dirigits als que hi pren-
gueren part, quals noms son los de la senyora Curriols,
senyoreta Rabassa y los senyors Prunera, Noé, Xiri-
nachs, Santamaría y Sala.

La concurrencia fou numerosa y escullida. Per in-
disposició d' un dels senyors que forman part del qua-
dro dramátich, tingué que suspenders la pessa *L' ase
del hortelá*, posantse en escena en la funció que tindrà
lloch en la tarde de demá.

La societat «Protectora Graciense» va celebrar en lo
mateix teatro y á la nit, una escullida funció, essent
las obras que 's representaren *Sota terra y La Cartila-
ginotalgia*.

Al «Círcul de Propietaris» posaren per primera volta

la celebrada sarsuela dels senyors Colomer y Fando *Lo somni de l' Ignocència*.

Al teatro Principal s' hi representaren *L' ànima morta* y *Lo que no vulguis per tu...*

Pera la funció de demà està anunciat *Mar y Cel*.

La dia 5 per la nit en lo teatro Jardinets, que hi actúa la societat «El Placer», donaren una representació del drama del famós plagiari, *Un manresà del any vuit*, y de la bonica pessa de Pous *Mala nit!* que fou rebuda ab grans riallas, essent aplaudits sos intérpretes los senyors Llach, Feliu y Gimeno.

Per lo próxim mes està anunciat lo preciós drama de Soler *Lo Contramestre*.

Al Moratín, dilluns passat, la companyia del senyor Vergés va donarhi una funció, posant com á fi de festa lo saynete *Un cómic de la montanya*, y al Zorrilla la pessa *L' arcalde de Valldeperas*.—P. M.

VILASSAR DE DALT. — Diumenge passat, en lo «Centre Vilanovés», després d' un important drama, se posà en escena la divertida pessa *Un cop de cap*, en la que hi foren molt aplaudits la senyora Abella y los senyors Galbany, Rafart y Cirera. La concurrencia sortí molt satisfeta.—R. L.

SANT BOY.—Diumenge 5 del corrent, en lo teatro del Jardí se posà en escena el drama del immortal Pittarra *Las curas del mas*, desmenyat ab molt acert, distingintshi los senyors Puig y Cardona. Després se posà en escena *La ratlla torta*, de Molas y Casas, obtenint un desmenyo bastant ajustat.—J. R.

HOSPITALET DE LLOBREGAT.—La companyia que actúa en lo teatro de la societat coral «Campestre», lo dilluns passat per la tarde posà en escena *Lo somni de l' Ignocència*.—P. B.

SANS.—Lo dia 6 en «La Familiar Obrera» s' hi donà una funció que agradà molt á la concurrencia.

Pera demà està anunciada l' inauguració d' unas quantas funcions de gran sarsuela. Formarán part de la companyia las senyoras Coello, Romero, Villalba y Fernández, y los senyors Colomer (Conrat), Casas, Sadurní, Lloret y Aragonés. Demà se posará en escena una celebrada sarsuela en tres actes y la de grandíós éxit *Lo somni de l' Ignocència*. Son directores los senyors D. Joseph Ayné y D. Conrat Colomer.

En «Lo Porvenir» se posà en escena *Mar y Cel*, distingintshi el senyor Magriñá y demés que hi prengueren part.—E. C.

SANT MARTÍ DE PROVENÇALS.—Diumenge passat en lo «Cassino Recreatiu» se posà en escena lo bonich drama *Lo full de paper* y la celebrada sarsuela *Lo somni de l' Ignocència*, baix l' acertada direcció del senyor Bonshoms.

CALELLA.—En lo «Cassino Calellense» diumenge 29 del passat se posà en escena lo drama *Don Juan de Serrallonga*, distingintshi los joves aficionats. Per final d' aquesta funció, lo jove Antoni Fajardo recitá ab molta discreció lo monólech *Mestre Olaguer*.

En lo «Cassino Republicà» se posà *La Passió y mort de Nostre Senyor Jesucrist*.—A.

TORDERA.—Diumenge 29 del passat, en lo teatro Progrés formá part de la funció que va donarshi, la divertida comedia de Conrat Roure *Lo quarto de mals endressos*.—A.

BLANES.—Lo dia 6 tingué lloch la funció dramática de que parlavam en nostras últimas notas, vejentse lo

saló-teatro del «Primer Cassino» bastant concurregut. La execució de *La sala de rebre* se ressentía de falta de ensaig, essent aplaudits los joves aficionats que l' interpretaren.

Bé las senyoretas Sanllehi y Verdier.—J. A. B.

OLESA DE MONTSERRAT.—Lo dia de Pasqua per la tarde en lo teatro del Círculo se posà en escena un drama castellá y la comedia catalana de D. Abelardo Comá *La primera á Barcelona*, que divertí molt al públich, essent molt ben desmenyada.

En un dels intermedis, lo coro de la societat, baix la direcció de D. Emili Martinella, cantá la composició de Clavé *Las flors de Maig*.—B. P.

SANT ANDREU DE PALOMAR.—Lo dijous Sant per la nit va tenir lloch en lo casino «El Progrés» una funció del drama sacre que te per nom *La Passió y Mort de Nostre Senyor Jesucrist* y *La Triumfant Resurrecció*.

L' obra fou representada baix la direcció del intelligent actor Sr. Rojas, el cual demostrá una vegada més lo que val com actor y director.

Mereixen també un aplauso tots quants prengueren part en lo desmenyo, com també els tramoyistas que treballaren ab molt acert en las mutacions.

Diumenge passat, dia 5, per la nit, se va representar en lo mateix cassino el drama del immortal Frederich Soler *La Rondalla del infern*.

Es de dordre no poguer parlar en sentit igual que l' anterior obra per lo que toca al desmenyo, donchs las intercaladas que donaban los aficionats y sobre tot lo galán y lo péssim que varen treballá el tercer acte ens ho priva.

Recomaném á n' aquets senyors avans de representar una obra, procurin estudiarla més per ferho ab més lluhiment.—J. V.

VICH.—En lo teatro de la Juventud Católica, diumenge passat hi hagué funció, formant part del programa la comedia del immortal Soler *Cura de moro*.—S.

Novas

Acaba en lo número d' avuy la bonica producció en dos actes *Matrimonis á Montserrat ó buscant la perduda*.

Al número vinent anirá completa la bonica joguina *La Llupia*, arreglo degut al celebrat actor y escriptor D. Conrat Colomer, reconegut mestre en lo género. *La Llupia*, quin éxit ha sigut unánim per públich y premsa, es una obreta destinada á conseguir la rápida popularitat de que per la seva bondat se fa mereixedora.

Igualment que *La Llupia*, ha continuat representantse ab éxit extraordinari, la nova comedia *Una poma per la sed*, original del simpátich escriptor Lambert Escaler. Los elogis que ha tributat la premsa á n' aquesta pessa y los aplausos que obtenen totas las representacions que van donantsen seguidament, justifica lo calificatiu que se li ha donat d' un dels éxits mes complerts de la present temporada en lo teatro Remea.

La important funció que 's donará dissapte vinent, dia 18, en lo teatro Novetats á benefici del Ateneo Obrer de Barcelona, se compon del drama *Mancha que limpia*.

del monólech *Sense dona* y de la divertida pessa *Los asistentes*. En los intermedis una banda militar executarà escullidas pessas en los jardins del teatro.

Un dels punts ahont s'ha ficsat la venda de *vales* compostos d'entrada y localitat al preu d'una pesseta, es en l'Administració d'aquest periódich. Havent ja comensat lo despatx, aconsellém á quants desitjin anarhi, activin l'adquisició, donchs pel modo ab que 's presenta pot deduhirse que serán molt sollicitats.

Pera dilluns próxim s'anuncia en lo teatro Romea una important funció á benefici del jove y celebrat actor D. Francisco Llano.

Lo programa ha sigut anunciat per medi d'una humorística auca de redolins. Forma part d'ell, la representació d'un monólech del qual varem ocuparnos ab elogi al estrenarse no fa molt temps en la societat «Dinorah».

La companyia María Tubau ve obtenint una serie continuada d'éxits en la interpretació de las obras posadas en escena en lo teatro Principal desde la nit de la inauguració. Se compon aquesta companyia d'artistas ventatjosament coneguts ja de nostre públich, per lo que 's de suposar que la campanya será profitosa.

Ab la ópera *Manon Lescaut*, del Mtre. Puccini, diumenge á la nit va inaugurar temporada nostre gran teatro Liceo. La nova ópera agradá moltíssim y la execució siguié bona.

Está ensajantse *Falstaff* de Verdi, que segons notícias será posada en escena ab brillant propietat.

L'infatigable Fregoli torna á fer las delicias de nostre públich que 's reuneix diariament en grau número en lo sortós teatro Eldorado. L'excéntrich artista durant lo temps que nó l'haviam vist no ha perdut ni un sol punt de sas notables facultats y sí guanyat, donchs que en algún de sos innumerables recursos ha perfeccionat detalls d'importancia.

Dissapte passat en lo teatro Olimpo va donarshi una important funció, formant part del programa las obras en un acte *Com á cal sogre* y *Lo somni de la Ignocencia*.

Havem rebut l'exemplar imprés de la comedia en un acte, en vers, titulada *Ella*, original de D. Ricardo Mallorquí. Es una obreta molt apropiada pera societats, donchs en lo seu desempenyo no hi intervé cap dona.

L'episodi dramátich *Familia y Patria* estrenat en lo teatro Novetats, perteneix á la classe d'aquellas obras que s'escriuhen de ocasió y que pocas vegadas conseguixen obtenir éxit de durada. Ab ella s'han conseguit algunas entradas bonas y com que aquest era, segurament lo propósit, no creyém necessari donar opinió referent als mérits literaris que l'obra pogués tenir.

Rajas es lo titul que porta un bonich volum de poesias de Joaquín Roig. Lo forma trenta cinch composicions en las que s'hi revela lo poeta ab sa qualitat especial de bon gust humorístich.

Está 'l volum elegantment editat y 's ven en totas las llibrerías al preu de sis rals.

Dijous vinent, dia 16, te lloch en lo teatro Olimpo la inauguració del «Teatre Independent». Aquesta que

anomenan Primera Sessió, compon lo seu programa de *Conferencia sobre l'Obra d'Ibsen*, per en Pere Corominas, y representació del drama en tres actes *Espectres*, de Enrich Ibsen, traduhit per Pompeu Fabra y Joaquim Casas-Carbó.

La entrada es per medi d'invitació que s'adquireix abonant vujit rals.

Segueix lo teatro Circo Espanyol cultivant sarsuela popular catalana. *Lo sarau de ca la Quima* y *De San Pol al Polo Nort* han sigut las més celebradas últimament.

Diumenge per la tarde, va celebrarse l'anunciada reunió de personas adheridas al pensament de realisar un acte important de simpatía al gran poeta mossen Jacinto Verdaguer.

Concorregueren á la reunió moltíssimas personas, animadas pera dur á terme la idea indicada, procedintse á nombrar una Junta executiva pera la realisació de tots los treballs necessaris.

La Junta aquesta, quedá acte seguit constituida y patrocinará sos treballs baix lo lema de *Homenatge á Verdaguer*.

Te 'l càrrech de president lo senyor Marinello (Llimoner), y 's concedí lo càrrech de tesorero al redactor jefe d'aquest periódich, D. Joseph Ximeno Planas.

Anirém comunicant á nostres lectors tot quant se verifiqui referent á tan trascendental assumpto.

Ha comensat á publicarse una Biblioteca Enciclopédica moderna, que recomaném á tots nostres lectors. Estará composta de tot quant en ciencia hi haigi de més notable.

Lo primer volum ab que s'ha inaugurat es lo notable treball de M. Buffon, *Arte de escribir, El Estilo*, traduhit y anotat per J. Vidal Humbert. Se ven al preu de un ral.

Dimecres passat, cumplimentant atenta invitació del Excm. Alcalde de nostra ciutat, concorreguerem á la reunió de representants de la premsa, al objecte de nombrar dos individuos, dels que deuen formar part de la Junta que ha d'entendre en los treballs que han de dur á terme la erecció del monument á Frederich Soler.

S'acordá convocar de nou per haverhi assistit sols minoría dels que s'invitaren.

Com pot veurers en un dels anuncis de las cubertas del present número, en l'Administració d'aquest periódich s'ofereix l'exemplar del monólech *Lo primer fill*, original de Lluís Millá, per 20 céntims, ó sia ab una rebaixa de 30 céntims.

Dijous passat, la «Tertulia Catalanista» celebrá en lo Teatro Romea, ahont actua 'ls hiverns, una important funció á la memoria de Frederich Soler.

Las obras escullidas foren, *Las joyas de la Roser* y *Cura de moro*. Un dels intermedis estigué á càrrech del celebrat «Orfeo Catalá».

La Societat coral «Euterpe», inaugurá dilluns passat la temporada de concerts matinals de 1896.

Lo programa, dividit en tres parts, compostas de composicions de gran vol, interpretadas per un número extraordinari d'executants, siguié motiu que justificá

el que l'espaiós teatre 's vegés invadit per una multitut com pocas vegades s'hi reuneix.

Un continuat triomf pera 'l jove mestre director Joan Goula, siguié la interpretació de totas las composicions de las duas primeras parts. Pocas vegades ha pogut apreciarse ajust més acabat, ni matisos més delicats, que ab sa batuta conseguí lo senyor Goula. Pera citar-ne una, la *Rapsodia*, de Listz, composició d' un treball extraordinari pera 'l mestre director, obtingué l' entusiasme del públich, que ab son afany en demostrarho, demaná la repetició.

Vingué 'l clou del concert, que consistí en la primera audició de la composició de Wagner, *Lo sopar dels Apóstols*, obra que representava un esforç y treball extraordinari.

En mitj de general espectació, iniciada ja en la llarga durada que implicá la colocació de las masses corals, comensá l' ansiada audició. Llensaren sas primeras notas los coros d' homes ab sorprendent ajust y rica melodia, quan de cop se vegé vacilar lo cos del mestre, girarse de manera estranya, aixecant lo cap com buscant llum pera sa vista, cayent aplomat acte seguit víctima d' un atach nerviós, que obligá á suspendre l' audició. Un sentiment unánim conmové á tot lo públich; lo interés pera la salut del jove artista, quin geni lliurá fatal batalla ab son cos los días anteriors, pera arribar al moment aquell en que anava á mostrar-nos una vegada més son valer.

Refet de la extraordinaria fatiga, s' anunciá pròximament la desitjada audició, en la qu' estém segurs que 'l públich tindrà ocasió de tributar entusiasta mostra de quant se l' aprecia, per son talent y 'l gran amor que sent pera la institució coral que representa.

NIU GUERRER.—Pera demá á la nit, en aquesta societat, está anunciat l' estreno de la pessa *Lo dijous gras*, original de D. Abelardo Coma.

CÍRCULO ULTRAMARINO. — Representaren la bonica comedia de Lluís Salvador, *Un casament á la fresca* y la joguina de Molas y Casas, *¡Carambolas!*

FOMENT DE LA BARRIADA DE SANT ANTONI.—Lo dia 5, per la nit, representaren, ademés d' un important drama castellá, la popular sarsuela *Lo Somni de la Ignorancia*.

Lo despenyo bastant acertat.

ANTICS GUERRERS. — Pera demá s' hi anunciá una representació del diálech *¡Trona avall!* original de Sisquet del Full.

LOS CANTADORS.—Dilluns passat tingué lloch l' inauguració del nou local, y posaren en escena la pessa *¡Ditxós ball de Máscaras!* que resultá falta d' ensajos. Seguí una sarsuela castellana.

La concurrència siguié molt numerosa.

Cul de sach

En una obra molt coneguda del públich devant del qual s' estava representant, al arribar en lo moment en que tenia de sentir-se un tró, va descuydarsen l' encarregat.

L' actor qu' estava en escena, després d' esperar inutilment, continuá sa part, dihent:

—*La tempestad se aproxima...*

Aquest mano ho coneix per l' ull de poll — exclamá un del públich.

X.

Enigmas

Xarada

Ma amoreta... joyell... ma Catalunya...
 Madona de mos lays, lays los més febles
 que á margenals ombrívols l' ayre envia
 y ab cant d' albadès gafarrons ofegan...
 Si jo sabés cantar com deu cantarse
 al lloar, lo sublim ¡prou jo ho faria!...
 mes no 'n sé... soch cigala cansonera
 que ab son cantar seguit jamay esplaya.
 Que *hu dos tercera* avuy candi pidolo
 á un compatrici ramellet que cerco,
 ramell què, tendre, en pach á ma estimansa
 recullo en jardinal de hermosas lletras...
 Catalunya, be ho sab que jo l' estimo...
 que no *quart* may mon llavi quan la crida...
 l' estimo y 'm somriu; may 'm rebutja...
 y apar que mon amor bella 'm festona...
 A Enrich Morera que homenatge brolla
 tribut d' admiració humil li envío
 ab «Catalunya Nova» son cor mostra
 que amor á sa regió gay barboteja...
 Y te *tot* son amor; poble que escolta
 càntichs bells que 'l ens porta á Catalunya,
 'l mira riallós, y al compatrici
 molt jove encar un llor no li escatima...
 Que aixís vol los seus fills ma Catalunya
 ella vol que lo bell, catalá cerqui
 y que genis sortint de aquesta terra
 'ls *hu dos tersa* lloant rassa opresora...

SISQUET DEL FULL.

La solució en lo número pròxim

Solució al enigma insertat en lo número 217

TARJETA.—La Cartilaginotalgia.

Correspondencia

Jaume Vehil: no es propi pera 'l género á que 'l destina.—Lluís Casas Salvat: las duas primeras.—Joseph Caralt Camps: nosaltres no estém lligats ab cap empresa; per publicarho sols mirém que s' hagi estrenat y que sia bó.—Joaquím Bernis Pruna: la tarjeta.—Pau Plá: mil gracias per las sevas atencions, la poesia no acaba de plaurens prou.—Rafael Gimeno Layús: l' epigrama, primer es lo que va millor.—A. Suñer: va be.—Llorens Capsó: home, aixó no es de vostè.—Casimiro Carlets: com s' ho arregla per ferho tan malament.—Pera Baleta: es un género que ja no 's publica.—Ll. M. C.: també aquell tipo, vetaquí, alló de *Deu los cria y ells s' ajuntan*.—Joseph Lieuona: tenim tantas obras importants pera publicar, que ni 'n podem acceptar inferiors ni repetir las bonas que ja havem editat.—Ramonet F. C.: encare que no hi ha novetat en l' assumpto, van be y denota sapiguerné.—Joan Soler Valls: no van mal; se li adverteix que no s' admeten dedicatorias, sino en cassos molt escepcionals.—A. Masana: mil gracias, ja ho teníam present y ha fet molt be en recordarho.—Lluís Recarenys: no serveix.—Ricardo Laffite: es mansa.—Epigramatich: fluixets.—Doctor Tranquil: anirá bastant.—Perico Mandanga: no, cregui, que, no poden dirsen versos.—Guillem d' Anglessola: ho buscarém.

AVIS.—Tots quants desitjin tenir enquadernada la comedia *Matrimonis á Montserrat* ó buscant la perduda, poden desde avuy verificar en l' Administració lo cambi de costum. S' entregará l' exemplar esmeradament enquadernat ab la seva cuberta corresponent. Preu, 15 céntims.

Tipografia LA ACADEMICA, Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861